

123 . Braşov | Punct: Ansamblul Bisericii „Sf. Bartolomeu“, str. Lungă nr. 251 | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 40205.99

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Evul Mediu

Categorii sit: Religios, ritual şi funerar

Autori: Gabriel Izdrăilă, Daniela Veronica Marcu-Istrate

Instituţii: SC Damasus SRL Braşov, SC Damasus SRL Braşov

Raport

Ansamblul bisericii Sf. Bartolomeu din Braşov este compus din biserică (sec. XIII), casa parohială (sec. XVIII-XIX) şi un zid de incintă, bănuiră a fi rezultatul mai multor etape de refacere (sec. XIII-XVIII). Casa parohială se află pe partea de N a bisericii, fiind o construcţie din epoca modernă ce a înglobat şi suprapus structurile unei clădiri medievale. Intenţia proprietarului de a construi o anexă în prelungirea acestei clădiri, spre incinta bisericii, a creat posibilitatea realizării primelor sondaje arheologice în acest sit.

Sondajele au avut scopul de a prospecta terenul şi de a crea condiţiile necesare definitivării studiului geotehnic. În consecinţă, amplasarea secţiunilor a fost stabilită de inginerul geolog împreună cu arhitectul şef de proiect.

Săpăturile au fost notate cu S şi numerotate de la 1 la 3. Zidurile descoperite au fost numerotate de la Z1 la Z6, iar complexele de la Cx.1 la Cx.3. Legenda straturilor este comună pentru toată săpătura. Mormintele sunt numerotate de la M1 la M9.

Secţiunea 1

În săpătură a fost descoperită ruina zidului vechi de incintă (Z2), un cuptor pentru ars piatra de var construit în afara incintei şi mai multe morminte de înhumăţie. De asemenea a fost cercetată fundaţia actualului zid de incintă (Z1).

Cuptorul de var (Cx. 3)

În c. 1-3 a fost găsit un cuptor de var amenajat în exteriorul zidului incintei vechi. Cuptorul a avut formă circulară, cu diametrul interior de 2,50 m, delimitat de un zid din piatră cu grosimea de 1 m. Pe latura de N cuptorul s-a alipit zidului de incintă, dar în stadiul actual al cercetărilor nu am reuşit să delimităm în structura zidului o diferenţă clară între partea aparţinând incintei şi cea aparţinând cuptorului. Materialul de construcţie este identic, dar se păstrează într-o stare destul de alterată, fiind puternic ars. Presupunem că peretele cuptorului avea de asemenea o lăţime de cca. 1 m. În stadiul actual al cercetărilor complexul nu poate fi datat. Pe baza analogiilor cu descoperiri similare în conjuncturi de acelaşi fel, presupunem că este vorba despre o instalaţie folosită în evul mediu pentru construirea bisericii.

Cuptorul a fost abandonat cu ultima încărcătură de var în interior. Diferite intervenţii ulterioare pe această suprafaţă au răspândit praful de var în jurul cuptorului pe o arie destul de întinsă.

Zidul vechi de incintă

În c. 2-3 a fost identificată o fundaţie (Z2), probabil zidul vechi de incintă. Partea superioară a zidului apare la -0,80 m, iar talpa fundaţiei nu a fost determinată cu claritate. Spre S zidăria se uneşte cu aceea a cuptorului de var, astfel că lăţimea totală ajunge la 2,25 m, şi coboară în adâncime la -3 m. Probabil că lăţimea iniţială a zidului era însă de cel mult 1,5 m.

Zidul actual de incintă

La limita săpăturii a fost dezvelită fundația zidului actual de incintă (Z1), a cărei talpă coboară la -0,72 m.

S2 s-a trasat în curtea interioară a Casei Parohiale, orientată NV-SE, cu dimensiunile de 4 x 1,5 m. Nu au fost descoperite vestigii arheologice, secțiunea fiind situată în afara incintei vechi.

S2A - pe latura de N a apărut un zid notat cu Z4, ce pare a fi continuarea lui Z2 din S1, totuși cu o diferență de nivel de cca. 2 m. Zidul este din piatră locală legată cu mortar alb gălbui sfărmișos cu mult nisip și are o lățime de cca. 1,15 m; probabil a fost scos din uz la o utilizare modernă. Ruina a apărut în partea inferioară a stratului 30 la -0,26 m, are un decroș cu lungimea de 0,60 m la -0,80; talpa fundației s-a găsit la -1,40 m.

S3 s-a trasat în interiorul incintei bisericii, la colțul NE al Casei Parohiale cu dimensiunile 1,50 x 1 m. Au fost cercetate fundațiile casei și pridvorului acesteia.

Săpăturile arheologice efectuate în apropierea Casei Parohiale din Ansamblul Bisericii Bartolomeu au avut drept principale rezultate:

- identificarea zidului vechi de incintă;
- stabilirea faptului că în interiorul incintei s-au realizat înmormântări, până în imediata apropiere a zidului (9 morminte cercetate) ;
- descoperirea unui cuptor pentru ars piatra de var, construit în exteriorul incintei, pe latura de S a acesteia;
- stabilirea unei matrice stratigrafice, conform căreia solul viu este un pietriș roșcat, care în adâncime devine foarte dur, probabil stâncos. Deasupra acestuia și până la nivelul actual de călcare se află umpluturi legate de săparea gropilor de morminte (nu foarte numeroase), diferite intervenții moderne (instalații, gropi). Umplutura coboară mult în adâncime în exteriorul incintei vechi.

Informații suplimentare online

[Raportul 4123 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
